

Saue valla vabaühenduste roll külaliikumise ja kohaliku elu edendamises

Soovitusliku juhendi eesmärk on suunata Saue vallas tegutsevaid vabaühendusi koostööle omavalitsuse ning huvigruppidega, töötama välja teenusestandardeid ja selgitama välja kogukonna ootusi teenuste osas, milles kodanikuühendused saavad koostöös omavalitsusega, teiste organisatsioonidega, erasektoriga või iseseisvalt avalike teenuste korraldamisel osaleda.

See juhend on mõeldud toetama soovituslikuna Saue vallas kehtivat arengukava ning volikogu kehtestatud kolmanda sektori finantseerimispõhimõtteid, mis on reguleeritud õigusaktidega „Saue valla mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute poolt läbiviidava piirkondliku kultuuri-, spordi-, noorsootöö ja vabaaja tegevuse toetuse eraldamise tingimused ja kord“, vastu võetud 30.12.2010 nr 1 ning „Mittetulundusühingute ja sihtasutuste investeringutoetuste määramise ning maksmise kord“, vastu võetud 23.02.2012 nr 3.

Saue valla mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute toetamise eesmärk on:

- 1) Tõhustada demokraatia toimimist kohtadel, detsentraliseerida igapäevajuhtimist, kaasata laiapõhjaliselt huvigruppe tasakaalustatud huvide esiletoomiseks;
- 2) suunata kodanikuühendusi koostööle;
- 3) säilitada kohalikke traditsioone ning parandada elukvaliteeti;
- 4) arendada kohalikku külaelu ja külade ühistegevust;
- 5) tõsta projektide väljatöötamise ja elluviimise võimekust;
- 6) tagada vallale kuuluva kultuuri, spordi, noorsootöö ja vabaaja veetmise otstarbega hoonete ja rajatiste järjepidev kasutus, majandamine ning heakord.

Saue vallas on jaotatud tõmbekeskused 3 kategooriasse:

- 1) esmatasandi tõmbekeskused – Vanamõisa (442), Hüüru (414), Ääsmäe (689), Laagri-Alliku (4721+1200);
- 2) teise tasandi tõmbekeskused – Jõgisoo (253), Tuula (235), Maidla (200), Valingu (265), Vatsla (256), Kiia (193);
- 3) kolmanda tasandi tõmbekeskused – Koidu (317), Pällu (80), Koppelmaa (109), Tagametsa (100), Püha (105), Pärinurme (36), Aila (155).

Lähtuvalt tõmbekeskusest ja kategooriast erinevad ka nende pakutavad teenused. Kõige tähtsamat rolli mängib kolmas sektor I ja II taseme tõmbekeskuste puhul, välja arvatud Laagri-Alliku, mis on liiga suure elanike arvuga ühtse kogukonna tekkimiseks. Kolmanda tasandi tõmbekeskused teevad enamasti koostööd I või II tasandiga. Loomulikult on väga oluline aktiivsete ja teotaheliste inimeste olemasolu kogukonnas ning vähem aktiivsete elanike huvitatus kodukandi seltsielust. Vatslas pole külaliikumine seni hoogu sisse saanud.

Valla toetus kolmanda sektori külakeskusele sõltub otseselt valla sissekirjutusega külaelanike arvust. Elanike arv määrab ka selle, millised on kohalike ootused külaseltsi pakutavatele teenustele. Saue Vallavalitsus viis 2014. aasta suvel läbi uuringu külaseltside pakutavate teenuste kohta. Uuringu tulemusel võib öelda, et kuigi kõik külad on pisut eripalgelised, joonistus siiski välja erinevus vastavalt tõmbekeskuste tasemele. Eripalgelisus tuleneb sellest, kas piirkonnas tegutseb munitsipaalorganisatsioon, mis täidab funktsioone, mida muidu võiks täita kolmas sektor ning ühtlasi ka kohalike inimeste east ja huvidest oma vaba aja sisustamise osas.

Uuringu läbiviimiseks jaotati võimalikud pakutavad teenused järgmistesse kategooriatesse:

1. Piirkondliku elu edendamine, ettevõtlus

- 1.1. seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus
- 1.2. seltsimaja haldamine
- 1.3. ettevõtjate nõustamine
- 1.4. laatade korraldamine
- 1.5. kaubanduse korraldamine
- 1.6. talgud, heakorrateenus

2. Sport

- 2.1. avalike spordiürituste korraldamine
- 2.2. spordiringide korraldamine lastele
- 2.3. spordiringide korraldamine täiskasvanutele

3. Kultuur

- 3.1. raamatukoguteenus
- 3.2. kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne)
- 3.3. muuseum
- 3.4. muud teenused

4. Noorsootöö

- 4.1. noortekeskused
- 4.2. huviringid ja vabaaja veetmise võimaluste pakkumine
- 4.3. noortele suunatud projektid
- 4.4. laste- / noortelaagrid
- 4.5. töökasvatus, õpilasmalevad

5. Sotsiaalhoolekanne ja sotsiaalteenused

- 5.1. sihtgrupipõhine nõustamine
- 5.2. hooldusteenused
- 5.3. sotsiaalteenused töötutele
- 5.4. päevakeskuse teenus
- 5.5. lastekaitse
- 5.6. eakate ja puuetega inimeste abistamine
- 5.7. eakate seltsitegevuse korraldamine
- 5.8. infovahetus vallavalitsusega abivajajate osas
- 5.9. muud teenused

6. Huviringid ja -haridus

- 6.1. huviringid lastele
- 6.2. huviringid täiskasvanutele
- 6.3. täiendkoolitus, sh keeleõpe

7. Kuriteoennetus

- 7.1. turvateenus
- 7.2. naabrivalve
- 7.3. rehabilitatsioon
- 7.4. abipolitseinike tegevuse korraldamine

8. Päästeteenus

- 8.1. vabatahtlik tuletõrje

9. Elamumajandus, kommunaalteenused ja heakord

- 9.1. hulkuvate loomade püüdmine
- 9.2. haljastustööd, parkide jt avalike kohtade hooldamine
- 9.3. kohalike matkaradade hooldamine

10. Keskkonnakaitse

- 10.1. jäätmekäitlus
- 10.2. keskkonnajärelvalve

11. Tervishoid

- 11.1 pereõde teenus
- 11.2 koduõde teenus
- 11.3 taastusraviteenus, sh massaaž

12. Haridus

- 12.1. pikapäevarühm
- 12.2. erivajadustega õpilaste ja nende vanemate nõustamine
- 12.3. õpiabi
- 12.4. lasteaed
- 12.5. lastehoid

13. Postiteenus

14. Muud teenused:

- 14.1. toidupood
- 14.2. kauplusauto
- 14.3. toitlustusasutus
- 14.4. iluteenused
- 14.5. avalik saun

Loetelu ei ole ammendav ning samas ei ole eeldatud, et üheski kohas peaks kolmanda sektori vahendusel olema kõik loetletud teenused osutatud. Loetelu kajastab pigem võimalusi valdkondadest, kuhu vastavalt kogukonna soovidele ja vajadusele võib kolmas sektor kaaluda teenuste osutamisel siseneda.

Keskmiselt oli uuringu tulemusena esindatud erinevatel tasanditele teenuseid kuni kuuest valdkonnast kokku 10–14 teenusega.

Esmatasandi tõmbekeskuses kolmanda sektori poolt pakutavad teenused

Esmatasandi tõmbekeskustes (kandipõhistes keskustes) – Vanamõisa, Hüüru, Ääsmäe, Laagri-Alliku – on teenuste valik erinev.

Laagri-Alliku piirkonnas on tegevad peaasjalikult eakate ühendused, mis on suunatud eakate vabaaja sisustamisele ja koostegevusele. Puudub elanikke ühendav MTÜ, mis täidaks piirkonnas keske elanikke ühendava MTÜ rolli. Seltsimaja rolli täidab Saue Valla Kultuurikeskus, kus tegutsevad mitmesugused huviringid ning toimuvad erinevad üritused. Laagri puhul võiks elanike esindusorganisatsioonide tekkele kaasa aidata asumipõhine lähenemine – Laagri jaotamine väiksemateks piirkondadeks vastavalt loomulikule ajaloolisele kujunemisele. Sellisteks asumiteks võiks olla näiteks Uus-Alliku/Koru, Metsavahi/Veskimõre, Laagri keskasula ja Nõlvaku piirkonnad.

Vanamõisas, Hüürus ja Ääsmäel omavad kolmanda sektori ühingud olulist rolli teenuste pakkumisel. Samas tegutseb Ääsmäel ka munitsipaalomandis olev Ääsmäe Kultuuri ja Spordi SA, mis täidab osaliselt kolmanda sektori ülesandeid.

Tulevikus peaks eelkõige tugevnema esmatasandi tõmbekeskuste roll ja avarduma pakutavate teenuste valik. Külaseltsi juurde peaks koonduma ka eakamate seltsitegevus (kohati see juba on nii). Esmatasandi keskuse vabühenduse kanda peaks olema ka piirkondlik noorsootöö. Lisaks võiks vabühendus vahendada muid kogukonna poolt soovitavaid tegevusi, nt juuksuriteenus, massaaž, iluteenused, avalik saun ja kaubanduse korraldamine. Praegu pakub näiteks Hüüru külaselts raamatukogu teenust, Ääsmäel korraldatakse koolitusi ja vahendatakse iluteenuseid, Vanamõisas toimub aktiivne ringitöö. Teenuste standardid piirkonniti võiksid ühtlustuda, samas jääb ilmselt piirkonniti erinevaks oodatavate teenuste loetelu. Valmisolek peaks olema selliste kogukonnale oluliste teenuste korraldamiseks nagu infovahetus (lugemistuba, kaubandus, kaugtöökeskused), postiteenused, koduõenduse teenus ning teised sotsiaalse toetamise teenused, noorsootöö, huviringide korraldamine, kogukonna heakorda ning turvalisust tõstvad teenused, sularahateenused.

Lähtuvalt uuringu tulemustest ja avalikkuse ootustest peaks esmatasandi tõmbekeskuse piirkondlik kolmanda sektori ühing pakkuma kogukonnale vähemalt järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus;
 - seltsimaja haldamine (seltsimaja olemasolu puhul);
 - laatade korraldamine (vähemalt 2x aastas);
 - talgud, heakorratenus (vähemalt 1x aastas).
- **Kultuuri valdkonnas:**
 - raamatukoguteenus (vajadusel)
 - kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne; vähemalt üks laiemat avaliku huvi pakkuv üritus kuus).
- **Noorsootöö valdkonnas:**
 - huviringid ja vabaaja veetmisvõimaluste pakkumine.
- **Huviringide ja -hariduse valdkonnas:**
 - huviringid lastele (vähemalt 2 erinevat ringi);
 - huviringid täiskasvanutele (vähemalt 2 erinevat ringi);
 - täiendkoolitus (võimalusel).
- **Sotsiaalhoolekande ja sotsiaalteenuste valdkonnas:**
 - infovahetus vallavalitsusega abivajajate osas;
 - eakate seltsitegevuse korraldamine.
- **Kuriteoennetuse valdkonnas:**
 - naabrivalve.
- **Postiteenus** (pakutakse, kui kogukond leiab, et teenus on vajalik).
- **Muud teenused** (pakutakse, kui kogukond leiab, et teenus on vajalik – nt avalik saun, juuksur, kaubandus, iluteenused).

Muudes valdkondades teenuste pakkumine sõltuks kogukonna huvist ja vajadustest.

Juhul, kui piirkonnas tegutseb tugev ja stabiilne piirkonda esindav vabauhendus, tuleks kaaluda osaliselt sarnast funktsiooni täitva munitsipaalorganisatsiooni tegevusvaldkondade üleandmist piirkonna vabauhendusele – eelkõige puudutab see Ääsmäed.

Kolmanda sektori poolt Vanamõisas pakutavad teenused

Vanamõisas on piirkondlikuks kolmanda sektori organisatsiooniks MTÜ Vanamõisa Küla, mis haldab Vanamõisa seltsimaja ja Vanamõisa vabaõhukeskust.

MTÜ Vanamõisa küla pakub järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus;
 - seltsimaja haldamine;
 - laatade korraldamine;
 - talgud, heakorratenus.
- **Spordi valdkonnas:**
 - spordiringide korraldamine lastele;
- **Kultuuri valdkonnas:**
 - kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne);
- **Noorsootöö valdkonnas:**
 - huviringid ja vabaaja veetmisvõimaluste pakkumine;
- **Huviringide ja -hariduse valdkonnas:**
 - huviringid lastele;

- huviringid täiskasvanutele;
- **Sotsiaalhoolekande ja sotsiaalteenuste valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Kuriteoennetuse valdkonnas:**
 - naabrivalve;
- **Päästeteenuse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Elamumajandus, kommunaalteenused ja heakorra valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Keskkonnakaitse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Tervishoiu valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Hariduse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Postiteenust ei pakuta.**

MTÜ Vanamõisa küla on avaldanud soovi tulevikus korraldada spordiringe lastele ja täiskasvanutele, kuid hetkel puuduvad selleks sobivad ruumid. Teenust saaks hetkel pakkuda ainult suveperioodil. Noortega tegelemiseks ja lastelaagrite korraldamiseks puudub hetkel personal, kuigi on olemas noortetuba. Kuriteoennetuse valdkonnas soovitakse koostöös vallavalitsusega käivitada turvateenus ja abipolitseinike tegevus.

Elamumajanduse, kommunaalteenuste ja heakorra valdkonnas soovitakse tegelda tulevikus hulkuvate loomade püüdmise ja kohalike matkaradade hooldamisega. Hariduse valdkonna teenuste osas leitakse, et tulevikus peaks kindlasti pakkuma lasteaia ja lastehoiu teenust.

Kolmanda sektori poolt Hüürus pakutavad teenused

Hüürus on piirkondlikuks kolmanda sektori organisatsiooniks MTÜ Hüüru Külaselts, mis tegutseb Hüüru mõisas.

Hüürus tegeleb eakate seltsitegevuse korraldamisega MTÜ Eakate Selts Sügiskuld.

MTÜ Hüüru Külaselts pakub järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus;
 - laatade korraldamine;
 - talgud, heakorrasteenus.
- **Spordi valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Kultuuri valdkonnas:**
 - raamatukoguteenus;
 - kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne);
- **Noorsootöö valdkonnas:**
 - huviringid ja vabaaja veetmisvõimaluste pakkumine;
- **Sotsiaalhoolekanne ja sotsiaalteenuste valdkonnas**
 - infovahetus vallavalitsusega abivajajate osas;
- **Huviringide ja -hariduse valdkonnas:**
 - huviringid lastele;
 - huviringid täiskasvanutele;
- **Kuriteoennetuse valdkonnas:**
 - naabrivalve;
- **Päästeteenuse valdkonnas** külaselts teenuseid ei paku, kuid Hüürus tegutseb MTÜ Hüüru R&C Klubi, mille üheks tegevusalaks on ka vabatahtlik tuletõrje.
- **Elamumajandus, kommunaalteenused ja heakorra valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Keskkonnakaitse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Tervishoiu valdkonnas teenuseid ei pakuta.**

- **Hariduse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Postiteenust ei pakuta.**

MTÜ Hüüru Külaselts on avaldanud soovi tulevikus korraldada avalikke spordiüritusi ning spordiringe lastele ja täiskasvanutele. Soovitakse tegelda ka kaubanduse korraldamise, noorsootöö ja noortele suunatud projektidega, korraldada laste/noortelaagreid ja tegeleda laste töökasvatuse ning õpilasmalevaga. Sotsiaalhoolekande ja sotsiaalteenuste valdkonnas soovitakse tegeleda sihtgrupipõhise nõustamise, hooldusteenuste, töötutele suunatud sotsiaalteenustega ning pakkuda päevakeskuse teenust. Huviringide ja -hariduse valdkonnas soovitakse korraldada täiendkoolitusi. Tervishoiu valdkonnas leitakse, et kindlasti peaks pakutavate teenuste hulgas olema pereõe ja koduõe teenus ning veel võiks olla olemas taastusravi teenus.

Kolmanda sektori poolt Ääsmäel pakutavad teenused

Ääsmäel on piirkondlikuks kolmanda sektori organisatsiooniks MTÜ Ääsmäe Külakogu, kes tegutseb Ääsmäe Põhikoolis asuvates ruumides. Ääsmäe tegutseb ka Saue Vallavalitsuse moodustatud Ääsmäe Kultuuri ja Spordi Sihtasutus ning selle osana Ääsmäe Noortekeskus Exit. Viimati nimetatud SA-d ei saa küll liigitada kolmanda sektori hulka.

Ääsmäel tegeleb eakate seltsitegevuse korraldamisega MTÜ Pensionäride ühendus Sügis.

MTÜ Ääsmäe Külakogu pakub järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus;
 - laatade korraldamine;
 - talgud, heakorrasteenus.
- **Spordi valdkonnas:**
 - avalike spordiürituste korraldamine;
 - spordiringide korraldamine lastele;
- **Kultuuri valdkonnas:**
 - kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne);
- **Noorsootöö valdkonnas:**
 - noortele suunatud projektid;
- **Huviringide ja -hariduse valdkonnas:**
 - huviringid täiskasvanutele;
- **Sotsiaalhoolekande ja sotsiaalteenuste valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Kuriteoennetuse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Pääteteenuse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Elamumajanduse, kommunaalteenuste ja heakorra valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Keskkonnakaitse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Tervishoiu valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Hariduse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Postiteenust ei pakuta.**

Saue Vallavalitsuse moodustatud sihtasutus Ääsmäe Kultuuri ja Spordi SA ning selle koosseisus olev Ääsmäe Noortekeskus Exit pakuvad järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus;
- **Spordi valdkonnas:**
 - avalike spordiürituste korraldamine;
 - spordiringide korraldamine lastele;
 - spordiringide korraldamine täiskasvanutele;

- **Kultuuri valdkonnas:**
 - kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne);
- **Noorsootöö valdkonnas:**
 - noortekeskused;
 - huviringid ja vabaaja veetmisvõimaluste pakkumine;
 - noortele suunatud projektid;
 - laste- / noortelaagrid;
- **Huviringide ja -hariduse valdkonnas:**
 - huviringid lastele;
- **Sotsiaalhoolekanne ja sotsiaalteenuste valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Kuriteoennetuse valdkonnas:**
 - **Päästeteenuse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
 - **Elamumajandus, kommunaalteenused ja heakorra valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
 - **Keskonnakaitse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
 - **Tervishoiu valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
 - **Hariduse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
 - **Postiteenust ei pakuta.**

MTÜ Ääsmäe Külakogu on avaldanud soovi tulevikus tegelda töökasvatuse ja õpilasmalevate korraldamisega ning lastekaitsega. Ühtlasi ollakse seisukohal, et vajalik oleks vabatahtlik tuletõrje ja kuriteoennetuse valdkonnas käivitada abipolitseinike tegevus. Ääsmäe Külakogu on oma ruumides hakanud vahendama iluteenuseid, sellele lisaks soovitakse hakata pakkuma toitlustus- ja avaliku sauna teenust. Veel võiks külakogu tegeleda sotsiaalhoolekande ja sotsiaalteenuste valdkonnas sihtgrupipõhise nõustamise, hooldusteenuste, päevakeskuse teenuse ning eakate ja puuetega inimeste abistamisega. Huviringide ja -hariduse valdkonnas võiks tegelda täiendkoolituse, sh keeleõppega. Kuriteoennetuse valdkonnas võiks käivitada naabrivalve ja tervishoiu valdkonnas koduõe ja pereõe teenuse.

Teise tasandi tõmbekeskuses kolmanda sektori poolt pakutavad teenused

Teise tasandi tõmbekeskusteks on Jõgisoo, Kiia, Maidla, Tuula, Valingu ja Vatsla külad. Koidu, Valingu ja Vatsla külates puudub aktiivne, kogu piirkonda siduv kolmanda sektori institutsioon.

Lähtuvalt uuringu tulemustest ja avalikkuse ootustest peaks teise tasandi tõmbekeskuse piirkondlik kolmanda sektori ühing pakkuma kogukonnale vähemalt järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus;
 - seltsimaja haldamine (seltsimaja olemasolu puhul);
 - talgud, heakorrateenus (vähemalt 1x aastas).
- **Kultuuri valdkonnas:**
 - kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne; vähemalt üks laiemat avaliku huvi pakkuv üritus kvartalis).
- **Huviringide ja -hariduse valdkonnas:**
 - huviringid lastele (võimalusel);
 - huviringid täiskasvanutele (vähemalt 1 ring).
- **Sotsiaalhoolekanne ja sotsiaalteenuste valdkonnas:**
 - infovahetus vallavalitsusega abivajajate osas;
 - eakate seltsitegevuse korraldamine.
- **Kuriteoennetuse valdkonnas:**
 - naabrivalve.

Muudes valdkondades teenuste pakkumine sõltuks kogukonna huvist ja vajadustest. Kuigi valdkondade loetelu ei erine oluliselt esmatasandi tõmbekeskuse teenuste loetelust, siis teenuse iseloom on enamasti tagasihoidlikum. Nt huviringide arv on väiksem ning need toimuvad harvem.

Kuna käesoleval ajal puuduvad mitmetes teise tasandi tõmbekeskustes piirkondlikud kolmanda sektori organisatsioonid, on lähiaastatel eesmärgiks siiski püüda need käivitada.

Kolmanda sektori poolt Jõgisool pakutavad teenused

Jõgisool on kaks aktiivset kolmanda sektori organisatsiooni – MTÜ Saue-Jõgisoo Haridusselts, mis täidab piirkondliku kolmanda sektori rolli, hallates mh seltsimaja, ja MTÜ Jõgisoo Vabaajakeskus, mis on keskendunud eelkõige noortele.

MTÜ Saue-Jõgisoo Haridusselts pakub järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus;
 - seltsimaja haldamine;
 - laatade korraldamine;
 - talgud, heakorratenus.
- **Spordi valdkonnas:**
 - avalike spordiürituste korraldamine;
 - spordiringide korraldamine lastele;
 - spordiringide korraldamine täiskasvanutele.
- **Kultuuri valdkonnas:**
 - raamatukoguteenus (koostöös Ääsmäe raamatukoguga tuuakse raamatud seltsimajja);
 - kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne).
- **Noorsootöö valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Sotsiaalhoolekanne ja sotsiaalteenuste valdkonnas**
 - eakate seltsitegevuse korraldamine;
 - infovahetus vallavalitsusega abivajajate osas.
- **Huviringide ja -hariduse valdkonnas:**
 - huviringid lastele;
 - huviringid täiskasvanutele;
 - täiendkoolitus, sh keeleõpe.
- **Kuriteoennetuse valdkonnas:**
 - naabrivalve.
- **Pääteteenuse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Elamumajandus, kommunaalteenused ja heakorra valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Keskkonnakaitse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Tervishoiu valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Hariduse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Postiteenust ei pakuta.**

MTÜ Jõgisoo Vabaajakeskus pakub järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus.
- **Spordi valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Kultuuri valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Noorsootöö valdkonnas:**
 - noortekeskused;
 - huviringid ja vabaaja veetmisvõimaluste pakkumine;

- noortele suunatud projektid;
- laste- / noortelaagrid.
- **Huviringide ja -hariduse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Sotsiaalhoolekanne ja sotsiaalteenuste valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Kuriteoennetuse valdkonnas:**
- **Päästeteenuse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Elamumajandus, kommunaalteenused ja heakorra valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Keskkonnakaitse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Tervishoiu valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Hariduse valdkonnas:**
 - lastehoid.
- **Postiteenust ei pakuta.**

Jõgisool uusi täiendavaid teenuseid pakkuda ei soovita.

Kolmanda sektori poolt Maidlas ja Pärinurmes pakutavad teenused

Maidla ja Pärinurme külades on piirkondlikuks kolmanda sektori organisatsiooniks MTÜ Maidla Külaselts, mis haldab Maidla seltsimaja.

MTÜ Maidla Külaselts pakub järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus;
 - seltsimaja haldamine;
 - talgud, heakorrasteenus.
- **Spordi valdkonnas:**
 - spordiringide korraldamine täiskasvanutele.
- **Kultuuri valdkonnas:**
 - kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne).
- **Noorsootöö valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Huviringide ja -hariduse valdkonnas:**
 - huviringid täiskasvanutele.
- **Sotsiaalhoolekanne ja sotsiaalteenuste valdkonnas:**
 - eakate seltsitegevuse korraldamine.
- **Kuriteoennetuse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Päästeteenuse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Elamumajandus, kommunaalteenused ja heakorra valdkonnas:**
 - haljastustööd, parkide jt avalike kohtade hooldamine.
- **Keskkonnakaitse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Tervishoiu valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Hariduse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Postiteenust ei pakuta.**

Piirkondliku elu edendamise valdkonnas sooviks külaselst tulevikus tegelda taas laatade korraldamisega. Noorsootöö valdkonnas soovitakse tegeleda huviringide ja vabaaja veetmisvõimaluste pakkumisega, viia läbi noortele suunatud projekte, laste-/noortelaagreid ja tegelda töökasvatuse ja õpilasmalevate korraldamisega. Tulevikus soovitakse tegelda ka lastele suuantud huviringide korraldamisega.

Kolmanda sektori poolt Tuulas ja Pällus pakutavad teenused

Tuula ja Pällu külades on piirkondlikuks kolmanda sektori organisatsiooniks MTÜ Tuula Tutulus, mis haldab Tuula seltsimaja.

MTÜ Tuula Tutulus pakub järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus;
 - seltsimaja haldamine;
 - laatade korraldamine;
 - talgud, heakorrateenus.
- **Spordi valdkonnas:**
 - avalike spordiürituste korraldamine.
- **Kultuuri valdkonnas:**
 - kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne).
- **Noorsootöö valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Huviringide ja -hariduse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Sotsiaalhoolekanne ja sotsiaalteenuste valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Kuriteoennetuse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Päästeteenuse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Elamumajandus, kommunaalteenused ja heakorra valdkonnas:**
 - haljastustööd, parkide jt avalike kohtade hooldamine:
- **Keskkonnakaitse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Tervishoiu valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Hariduse valdkonnas teenuseid ei pakuta.**
- **Postiteenust ei pakuta.**

2014. aastal avati Tuula seltsimaja I etapp, seltsimaja valmimisega seoses kavandatakse laiendada oluliselt pakutavate teenuste loetelu. Kultuuri valdkonnas soovitakse hakata pakkuma raamatukoguteenust, korraldama kultuuriüritusi (kontsert, teater jne) ja avada kogukonna muuseum. Noorsootöö valdkonnas soovitakse käivitada noortekeskus, huviringid ja pakkuda muid vabaaja veetmise võimalusi. Tegeleda noortele suunatud projektide, laste-/noortelaagrite ja töökasvatuse/õpilasmalevate korraldamisega. Sotsiaalhoolekanne ja sotsiaalteenuste valdkonnas soovitakse käivitada päevakeskuse teenus, korraldada eakate seltsitegevust ning senisest paremini tagada infovahetus vallavalitsusega abivajajate osas. Huviringide ja -hariduse valdkonnas soovitakse käivitada huviringid lastele ja täiskasvanutele ning täiendkoolitus, sh keeleõpe. Hariduse valdkonnas soovitakse seltsimajas tulevikus käivitada lastehoid ja muude teenuste hulgas avalik saun.

Kolmanda sektori poolt Valingu külas pakutavad teenused

Valingu külas puudub kogu piirkonda siduv kolmanda sektori organisatsioon. On olemas MTÜ Suurekivi Elurajoon, kes on korraldanud oma piirkonnas talguid ja muid heakorratöid. Soovitakse, et külas oleks kooskäimise koht – seltsimaja. Soovitakse, et tegeletaks seltsitegevuse ja muu kogukonnaarendusega, eakate seltsitegevuse korraldamise ja noorsootööga. Leitakse, et hariduse valdkonnas võiks olemas olla lastehoid.

Kolmanda sektori poolt Vatsla külas pakutavad teenused

Vatsla külas puudub kogu piirkonda siduv tegus kolmanda sektori organisatsioon.

Kolmanda tasandi tõmbekeskuses kolmanda sektori poolt pakutavad teenused

Kolmanda tasandi tõmbekeskusteks on Koidu, Aila, Koppelmaa, Pällu, Pärinurme, Püha ja Tagametsa külad. Need külad teevad enamasti koostööd mõne lähedalasuva kõrgema tasandi tõmbekeskusega: Tagametsa küla Ääsmäega, Pällu Tuulaga, Pärinurme Maidlaga, Koppelmaa Jõgisooaga ja Koidu küla on Laagri aleviku mõjuallas.

Kolmanda tasandi tõmbekeskustest kõige tegusam on Koppelmaa, kust tegutseb 2015. aasta algusest MTÜ Koppelmaa küla. Koppelmaal on küla aktiiv korraldanud heakorra talguid, organiseerinud naabrivalve ning korraldatakse kontserte ja suvelavastusi.

Kolmanda tasandi tõmbekeskuste elanikud saavad ka tulevikus teenuseid koostöös esimese või teise tasandi tõmbekeskusega. Kolmanda tasandi tõmbekeskuses tegeletakse eelkõige talgute korraldamise ja vajadusel ka naabrivalve organiseerimisega.

Lähtuvalt uuringu tulemustest ja avalikkuse ootustest peaks kolmanda tasandi tõmbekeskuse piirkondlik kolmanda sektori ühing pakkuma kogukonnale vähemalt järgmisi teenuseid:

- **Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:**
 - seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus;
 - talgud, heakorrataenus.
- **Sotsiaaltoetused ja sotsiaalteenuste valdkonnas:**
 - infovahetus vallavalitsusega abivajajate osas.

Teenused, mida peaks tõmbekeskuse kodanikeühendus kogukonnale pakkuma:

I tasandi tõmbekeskus	II tasandi tõmbekeskus	III tasandi tõmbekeskus
Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:	Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:	Piirkondliku elu edendamise ja ettevõtluse valdkonnas:
seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus	seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus	seltsitegevus ja muu kogukonnaarendus
talgud, heakorrateenus (vähemalt 1x aastas)	talgud, heakorrateenus (vähemalt 1x aastas)	talgud, heakorrateenus (vähemalt 1x aastas)
seltsimaja haldamine (seltsimaja olemasolu puhul)	seltsimaja haldamine (seltsimaja olemasolu puhul)	
laatade korraldamine (vähemalt 2x aastas)		
Kultuuri valdkonnas:	Kultuuri valdkonnas:	
kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne; vähemalt üks laiemat avaliku huvi pakkuv üritus kuus)	kultuuriürituste korraldamine (kontsert, teater jne; vähemalt üks laiemat avaliku huvi pakkuv üritus kvartalis)	
Noorsootöö valdkonnas:		
huviringid ja vabaaja veetmisvõimaluste pakkumine		
Huviringide ja hariduse valdkonnas	Huviringide ja hariduse valdkonnas	
huviringid täiskasvanutele (vähemalt 2 erinevat ringi)	huviringid täiskasvanutele (vähemalt 1 ring)	
huviringid lastele (vähemalt 2 erinevat ringi)	huviringid lastele (võimalusel)	
täiendkoolitus (võimalusel)		
Sotsiaalhoolekande ja sotsiaalteenuste valdkonnas:	Sotsiaalhoolekande ja sotsiaalteenuste valdkonnas:	Sotsiaalhoolekande ja sotsiaalteenuste valdkonnas:
infovahetus vallavalitsusega abivajajate osas	infovahetus vallavalitsusega abivajajate osas	infovahetus vallavalitsusega abivajajate osas
eakate seltsitegevuse korraldamine	eakate seltsitegevuse korraldamine	
Kuriteoennetuse valdkonnas:	Kuriteoennetuse valdkonnas:	
naabrivalve	naabrivalve	
Postiteenus:		
(pakutakse, kui kogukond leiab, et teenus on vajalik)		
Muud teenused:		
(pakutakse, kui kogukond leiab, et teenus on vajalik – nt avalik saun, juuksur, kaubandus, iluteenused)		